

16 s i treenighet, 24.09.17

Markus 7, 31-37

200-årsjubileum, Vinne kyrkje, Verdal

Kjære Vinne kyrkjelyd: kjære alle sammen : Til lykke med dagen , og gratulerer med kirkejubileet !

Vi har liksom litt gebursdag alle sammen, når det bygget som rommer så mye for så mange, runder år. 200 år er en anselig tidsperiode i ei bygd sitt liv. Nå framstår kirka i en fornya utgave, hvor det gamle interiøret får være med videre: innretninga i rommet viser at bruken av kirka, - og tenkinga rundt bruken av kirka har forandra seg – og vi gleder oss sammen over endringene, som kan være med og åpne opp.

Det er noe forunderlig med kirkene våre: Vi er nært knyttet til dem, gjennom det vi har opplevd der: her har dere gått inn og gått ut, i glede og i sorg. Her har dere fulgt ivrig med, blitt dypt berørt – og kanskje husker dere at det noen ganger blei kjedelig ?

Dere er døpt her, konfirmert, har gifta dere her – vært i begravelse – og vet at en dag skal sterke hender bære dere ut døra fra denne kirka.

Kirka rammer inn store hendelser i livene våre , og i våre slekters liv. 200 år: hvor mange generasjoner blir

det ? seks, sju, åtte? Her i bygda har den stått, som samlingssted , og som tilfluktssted. Her har mennesker kommet, med livene sine i hendene, med det de har villet bære fram for Gud.

Hva drømte de om, de som kjempet for å få denne kirka bygd ? Vi vet en del om det, fordi det var så vanskelig å få det til, og fordi ting ble skrevet ned. Men hver enkelt av de som var med da den blei vigsla på olsokdagen for 200 år siden : Hva ønsket de seg? Hva ba de om? Om tilgivelse sikkert , om at alle barnan måtte leve opp, om hjelp fra sykdom og i fattigdom, om fred ? Kanskje vet du noe om dine aner som nok var der den dagen ?

Men la oss vende oss til evangeliet i dag: En navnløs mann underveis på den lange vandringa øst om Genesaretsjøen: Han blei bragt til Jesus av noen som ba han- ja trygla han om å hjelpe.

Han ville være i lag med andre, han som ikkje hørte, og dermed heller ikke kunne få ordene fram. Han lengtet etter fellesskap. Det er en nokså desperat situasjon å være i: å ikke engang kunne si hva som feiler en, ikke si hva en ønsker. Ikke kunne høre hva de andre sier, være innestengt i sin egen døvhet. Bare de som kjente han, kunne vite hva som bodde i ham. At han ikke var dum eller tilbakestående, de forstod hans følelser og behov -

fordi de hadde lært å tolke han. Men det hendte noe som snudde opp ned på alt.

Jesus brukte bare ett ord.

Han brukte det som denne mannen kunne oppfatte: berøring, syn, lukt og smak. Han tok ham med seg bort fra mengden, bort fra de nysgjerrige blikkene, bort fra ståket.. Bort fra de som hadde undervurdert han

> Så er det tid for handling:

Han legger hendern på det som ikke fungerer :

- stikker fingrene i ørene og
- rører ved tunga hans med en spytt-fukta finger.

Dette kan jo dem døvstumme kjenne og oppfatte:

Hva er det mannen fra Nasaret driver på med ?

>OG SÅ : så løfter han blikket mot himmelen, slik man gjorde når man ba, og så sier han *effata* til mannen.

Bare tre ganger i Markusevangeliet skjer det at de arameiske ordene blir med – for oss som gåtefulle ord.

Men dette er Jesus sitt morsmål. Effata, ett enkelt, ord : lett å lese på leppene. *Effata ! Lukk deg opp !!*

Underet skjer der, foran øynene på de som har fått være med. Der og da skaper Gud på nytt . Himmelriket er kommet: noe nytt har begynt !

- Der og da får mannen orden på hørsel og tale.

- Der og da skjer underet – over en som noen førte med seg til Jesus – i tro på at underet skulle skje.

Denne navnløse opplever noe fantastisk: det som hemma han og var ei uoverstigelig hindring i livet hans var borte! Det som skilte han fra fellesskapet og gjorde han til en utstøtt og isolert, var åpna opp og gjenopprettet.

Jesus ville vært et mareritt i dagens mediasamfunn: Han gjør et under, og så ber han disiplene om ikke å si det til noen. Tida er ennå ikke kommet, sier han , men den som vågde å trekke slutninger ante nåkka så stort at det var skremmende å ta det inn: de spør seg: er dette Messias? Er dette Frelseren, her midt imellom oss?? En innsikt begynner å ta form hos noen . For de har *hørt fra profeten Jesaja*:

Då skal blinde auge opnast
og dauve øyre latast opp.

- ⁶ Då skal den lamme springa som ein hjort,
og tunga til den stumme skal jubla.
For vatn bryt fram i ørkenen
og bekker i øydemarka. .

Jesus tok den døve til side. Han viste omsorg for den som vandret i en øredøvende stillhet. Om vi står nær noen som akkurat nå har vanskelige erfaringer, har vi lært å være ydmyke med å peke ut ei meining som ikke andre ser.

Noen ganger skjer det likevel et annet under :ei perspektiv- forskyving: den som bærer på sorg eller tunge opplevelser kan si *Jeg kan ikke takke Gud for at jeg har det godt, men jeg kan takke fordi jeg har oppdaget Guds kjærlighet og godhet mot meg* . Gud kan skape på nytt hos oss.

*

Vi kjenner Haldis Moren Vesaas sitt dikt " *Ord over grind*" :

*Du går fram til mi inste grind
og eg går fram til di.
Innanfor den er kvar av oss einsam,
og det skal vi alltid bli."*

Denne følelsen av at grinda er stengt er noen ganger mer påtrengende. Med fare for å tøye bildet for langt: Lenger inn enn den inste grinda er det ikke mulig for et annet menneske å komme. Til slutt er det noe som er bare vårt. Kanskje kjenner vi på en grunnleggende ensomhet aller innerst der inne. Ikke alltid ønsker vi at det er slik at den innerste grinda må være stengt.

Er det noen som kan komme inn der?

Effata: lukk deg opp: slik som den døvstumme blei tatt med bort fra folkemengda, er det ofte slik at når Gud vil oss noe, må vi kanskje gå med til et sted hvor det er stille nok til at vi kan få ørene åpnet, at vi kan høre Guds stemme til oss ? Vår oppjaga tid har ikke så mye rom for stillhet og ettertanke ? Åpne deg opp, så du hører Guds stemme !

Slik som Jesus skapte hørsel hos dem døvstumme, skaper Gud tro i mennesket. All tro er et mirakel ! den Hellige Ånd rører ved oss og skaper troen i hjertene våre. Tro er ikke noe man *gjør*, tro er å åpne opp. For det er én som kan gå innforbi den inste grinda. Gud skaper på nytt, kommer med håp og tro. Gud kan skape liv i ørkenen, tale og bevegelse der det var stillhet. Tro og lovprisning der hvor den ikke var. Varme i det rommet hvor tvila gjorde det kaldt.

Disiplene var ofte som døve og blinde. De verken så eller forstod hva som skjedde, selv om de både så og hørte. Det var ikke så lett da heller. Jeg syns det er fint for oss, som også ofte er sein til å forstå, og synes det er vanskelig å tro.

Men i de som er seine til å forstå, -i oss som er av samme sort som disiplene, skaper Gud troen. I oss som tviler, og arbeider med det vi ikke forstår, kan underet skje. Du trenger ikke å ha forstått alt, du trenger ikke å tro på alt, du trenger ikke å gjemme bort tvila di. Du trenger ikke være perfekt for å få Jesus på besøk. Den Hellige Ånd kan åpne ei grind i oss- lukke oss opp for tro og håp og kjærlighet. Kanskje kan du kjenne berøringa : lukk deg opp – åpne deg ! Gud inviterer oss til fellesskap.

Vi skal få se en forbindelse mellom rekkefølgen på hvordan ting skjedde der i Galilea: Først rørte Jesu ved ørene – og så ved tunga. Først hører vi , og så berøres vi av det vi hører. Det er når Gud skaper tro i oss at underet skjer: vi kan glede oss over det vi før ikke forstod. Guds ord kan skape det det nevner – så vokser lovsangen fram . Her og nå skaper Gud – på nytt – midt imellom oss !!

Effata: Lukk deg opp : sving opp grinda ! Lukk opp for troa og slipp den inn.

*Lat Anden i vårt hjarte bu med balsam og med trøyst !
Lat tvilen vike for vår tru; i jordskjelv, storm og eld, kom du ,
kom linne susings røyst !*